

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságci

Osztályozás

385.86

Szerző H. I.

Hely

Cím A közlekedési rendőrség és a budapesti konflis.

Idő

"1912"

Forrás: Világ

Személy

Bp.

1912 X/27

Hely

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) Oldalsz

A közlekedési rendőrség és a budapesti konflis.

Budapest, okt. 26.

A főváros tanácsa a minap foglalkozott a közlekedési rendőrség megteremtésének kérdésével és kimondotta, hogy szükségesnek tartja az új közbiztonsági intézmény fölállítását. Hogy hetvenhétezer vagy százezer koronát szán-e rá e célra évenként, az részletkérdés, a mely talán az érdekelt feleket érinti. A közönség nézőpontjából más tekintet jó számba: úgy készülnek-e megalkotni ezt a kétség-telenül szükséges rendőrséget, hogy abból a köznek, a mai állapot számbavételével haszna is lehet.

Sok jel szól a mellett, hogy *nem*. Az előterjesztést ismertető ujsághírek a közlekedési rendőrség szükséges voltát a villámos balesetekkel okolják meg. Ezek szerint tehát a villámos lenne közlekedés-ügyünk legfőbb mizériája. Ez irreperabilis tévedés volna. És éppen e miatt és talán még idejében akarjuk föl hívni az illetékes körök figyelmét, közlekedésünk egyik *közveszedelmességére*, a budapesti egyfogatú bérkocsira, vagy ha tetszik, *a konflisra*.

A konflis Budapesten a nagy tömeg közlekedési eszköze. Nemcsak a miatt, mert a közuti és a városi villámos természetesen nem hálózhatta be még az egész várost, de azért is, mert minden más forgalmi alkalmaságunk vagy méregdrága, vagy aránylag olcsó nagyon, de rossz.

A dolgos középosztálynak autóra, kétfogatúra nem tellik. Számba veszi tehát a siető kereskedő, iparos, a zsufolt villámot, az ötszöri átszállást, a lehetetlen omnibuszt és beleveti magát a legtöbb esetben, kényszerüsből, de undorodással a konflisba.

Hogy a konflisló pókos lábu, sánta, a lóhuszékbe sem való jószág, a melyet befogni is bün-cselekedet, nem ujság, hogy a kocsi maga merő piszok, hogy a teljes gondozatlanságnak minden bélyege megvan rajta, köztudomásu és hogy a legtöbb kocsis részeg és goromba, ugyancsak ismert dolog régóta.

Am, mi az oka annak, hogy egy milliós népességű városban, a mely Piccadillyt tervez, Erzsébet-sugarútát emleget és más metropolisszerű ujitásokra készül, mindez lehetséges.

Talán ha megtaláljuk a baj forrását, talán most, a mikor megalkotni készülünk az új közlekedési rendőrséget, talán így tudnánk segíteni ezen a közveszedelmen, a főváros e szégyenfoltján, közlekedésünk e tovább már tarthatatlan nyomoruságán.

Mindjárt előljáróba azonban mondjunk le mindenféle más oldalról jövő segítségről. Az autotaxit értjük. A legavatottabb szakértő, Schreiber Emil dr. rendőrtanácsos, a közigazgatási osztály vezetője egészen őszintén vallja, hogy *az autotaxiból egyelőre, csak a szabályrendelet van meg*.

Kómikusan hangzik, pedig tulajdonképpen igen szomorú dolog, hogy viszont konflissal tele van a város, ellenben szabályrendelet, a melynek alapján el lehetne ellenük járni — az nincs. Azaz, hogy van, de harminc esztendő, körülbelül abból az idő-

ből való, a mikor a fővárosban összesen 400 bérkocsi volt. Ma van 1500.

Természetes, hogy ez az elavult rendelkezés ma már használhatatlan. Jól tudják ezt a bérkocsisok, erre alapítják minden számításukat. Mert minden rendben van a konflison, a mit az újabb rendőri beavatkozás előir és minden szabad prédára van bocsátva, a mit az ósdi szabályrendelet foglalt törvénybe.

Taksamérő, panaszkönyv, hajtási jogositvány az, a mire a rendőrség ma közvetlenül felügyel, ezekre nincs panasz. Hanem a többi.

Végigjártuk a főváros különböző pontjain lévő konflisállomásokat magunk és utra kerekedtünk egyik és másik Nőé-bárkán és tapasztalatunkról a következőkben számolunk be:

Kezdjük a látogatást a külső részeken. A *Nefelets-utca* és *Thököly-ut* sarkán lévő állomáshelyen 12 kocsi posztol — a rendőrségi kimutatás szerint, ám az állomáson ritkán van kocsi, mert nagyon forgalmas hely.

Ezzel szemben valamennyi ott posztoló kocsi ósdi alkotmányfélék. A legrettenetesebb a 616. és az 1093-as. Valóságos cséza mind a két kocsi, a lova csupa csont. Még ott a posztján is, állóhelyében folyton meg-megroggyik a lába. A szerencsétlen jószág azután úgy segít magán, hogy föl váltva használja a támaszkodó szerszámjait. Mindig három lábón áll, a negyediket föl váltja. Maga az állomáshely büz és piszok szemétdombja. A kocsis urak, mert ezek igazán urak, elfoglalják a gyalogjárót egész szélességében és a ki valahogy el tud még mellettük surrani, azt utóléri *mókás* megjegyzésükkel.

— Nem parancsol beszállni!

— No ja! majd *ennek* kell konflis, örül, ha van szakaszjegyre.

Nem messze ehhez az állomáshoz rendőrposzt van, Nagy kár, hogy a rendőrnek nincs meghagyva, hogy legalább a kocsis urakra, az állomás tisztaságára ügyeljen, ha már abba nincs beleszólása ott a posztón, hogy a konflis gebéje és piszkos kocsija valósággal undort gerjesztőek.

...agyt ugrunk a város felé s a *Felső Erdősornánál* állunk meg ismét. 21 kocsit állna e helyen, ha állna, de hála a szakadó esőnek, uton van valamennyi. Azaz, hogy nem, az egyik, a 652-es éppen most van visszatérőben. Megkérdezzük a teljesen rozszant alkotmány és az összeesésig kiszáradt gebel tulajdonosától, vállalhat-e hosszabb fuvart.

— Nem, — volt a válasz, — mert megvan rendelve és már hajt is el a helyéről. Persze, persze, a hosszú fuvart nem tetszik a konflis uraknak, mert aránylag ez fizetődne ki az utasnak. Egy körülbelül három órás ut alatt megállással, várakozással 4 korona 50 fillért mutat a taksamérő, — három óra alatt pedig a konflis ur, csinál 6 félórás fuvart, egyenként 2—2½ koronájával, azaz összesen 12—15 koronáért.

A taksamérő, ezt egyébként maguk rendőrök is elismerik, nagyon a malmukra hajtotta a vizet a konflisoknak. Azelőtt a konflis egy utjáért 1 korona 20 fillért kapott és szépen megköszönte a jövedelmet, most, még el sem indult a helyéről, csak éppen, hogy beszálltunk s már egy koronájával tartozunk neki.

Következő állomásunk a *Deák Ferenc-utca*. Négy-öt kocsit ödöng a különben nem nagyon forgalmas helyen. Köztük a 835-ös, valósággal muzeális darab, ha valamikor meg akarják majd örökíteni a budapesti egyfogatu bérkocsinak a mostani modelljét, ezt a kocsit ajánljuk fölvétele.

Az *Aranykéz-utcai* poszton fogjuk el a 722-es konflist. Nemcsak a táltos és a cséza kedvéért, de a haragos képű és nagybajuszu konfliskocsis tanulmányozása végett is fölkapaszkodtunk reá.

Hogy olyan nagyon piszkos és borzasztóan elhanyagolt az egész alkotmány, az a hitünk, hogy a cséza talán a bakon ülő burkusé. Dehogy, kiderül, hogy a gazda *Richter Ernő*, a kinek feleségével együtt 18 egyfogatu és 4 kétfogatu bérkocsija van. Ehhez a jövedelemhez mérten bizony adhatna tiszta kocsit, nem sintérnek való gebét és embert a bakra, nem pedig azt a kiállítást, a melyben a 722-es konflison gyönyörködhetünk.

Mind sűrűbben találunk most már hibás, teljesen a pusztulásnak indult kocsikat az egyes állo-

máshelyeken. Már hosszadalmas, unalmas lenne tárgyalni a mérhetetlen indolenciát, a mellyel ezek az emberek az egész konflisintézményt szolgálják. Tömegével iktatjuk hát ide a legrosszabbját:

Arany János-utca 802, Mária-utca 1235, 751, 788. Nyugati pályaudvar 757, 627. Arany János-utca 713, 802. Orczy-ház 1314, 1261, 1139. Szondy-utca 1115, 1207. Abbázia 1316. Vörösmarty-utca 918. Mátyáskirály 747, Rákóczi-tér 1337, Marokkói-ház 1006, 1056. József-tér 1039. Lánchid-utca 1140. Tere-körut 666.

De ne folytassuk a számok felsorolását. Legalább ne egyelőre. Talán ez a kis lecke észre téríti a konflisokat.

Talán maga a rendőrség, addig is, a míg a közlekedési csoport működésbe fog. Istenem, hiszen az még soká lesz, valahogy módot talál arra, hogy a közönség védelmet leljen a konflismizériák ellen.

Legyen *kötelessége* a rendőrnek a posztjához közeli konflisállomást minden tekintetben megellenőrizni. Kocsist, lovat, kocsit egyaránt. És legyen kötelessége a rendőrelenőrnek felügyelni, hogy a posztos rendőre, hiven teljesíti-e megbízását.

És ne érjük be azzal, hogy a kocsikat kétszer évenként *vizsgára* hívjuk, mert van ám nagyon sok szép, fiatal, kölesön-csikó és fényesre mázolt „*vizsga*“-kocsi Budapesten.

H. I.